

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr.910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă, de abrogare a Directivei 1999/93/CE și de stabilire a modalităților de accesare a serviciilor publice on-line

Analizând propunerea legislativă privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr.910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă, de abrogare a Directivei 1999/93/CE și de stabilire a modalităților de accesare a serviciilor publice on-line (b700/18.12.2018) transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/6778/20.12.2018 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr.D1315/21.12.2018,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr.910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă, de abrogare a Directivei 1999/93/CE și de stabilire a modalităților de accesare a serviciilor publice on-line. Ca

urmare, se propune abrogarea Legii nr.455/2001 privind semnătura electronică, republicată, cu modificările ulterioare.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

Precizăm că, în situația în care se optează pentru eliminarea din proiect a art.12 alin.(2), potrivit observației de la pct.11 din aviz, propunerea legislativă va face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituție, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Din punct de vedere al dreptului Uniunii Europene, propunerea legislativă intră sub incidența reglementărilor statuate la nivelul Uniunii Europene și a normelor subsumate **Politicii industriale și a pieței interne**, în sectorul – **Politica industrială/Intervenții sectoriale**, subsectorul – **Tehnologia informației, telecomunicații și informatică**.

Așa cum se precizează în Expunerea de motive, reglementarea propusă asigură măsurile necesare pentru punerea în aplicare a unor prevederi ale Regulamentului (UE) nr.910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE.

Regulamentul (UE) nr.910/2014 reglementează, în principal, condițiile în care statele membre recunosc mijloacele de identificare electronică a persoanelor fizice și juridice care intră sub incidența unui sistem notificat de identificare electronică al unui alt stat membru, stabilește norme pentru serviciile de încredere, în special pentru tranzacțiile electronice și stabilește cadrul juridic pentru semnăturile electronice, sigiliile electronice, mărcile temporale electronice, documentele electronice, serviciile de distribuție electronică înregistrate și serviciile de certificare pentru autentificarea unui site internet.

Astfel cum se precizează în Expunerea de motive, până la acest moment, au fost adoptate, parțial, măsurile necesare aplicării Regulamentului (UE) nr.910/2014, în scopul asigurării respectării obligațiilor ce revin statelor membre, prin emiterea Ordinului ministrului comunicațiilor și societății informaționale nr.449/2017 privind procedura de acordare, suspendare și retragere a statutului de prestator de servicii de încredere calificat în conformitate cu Regulamentul (UE) nr.910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014.

În plus, față de vechea reglementare asigurată de Legea nr.445/2001, republicată, se instituie principiul proporționalității în stabilirea nivelurilor de autentificare și identificare necesare pentru utilizarea serviciilor de e-guvernare.

Propunerea legislativă vizează îmbunătățirea cadrului legislativ, pentru respectarea, în totalitate, a cerințelor impuse prin Regulamentul (UE) 910/2014. Astfel, sunt reglementate aspecte rămase neacoperite de legislația internă, cum ar fi: stabilirea efectelor juridice ale serviciilor de încredere, definirea altor servicii de încredere, stabilirea măsurilor în care este suspendat un certificat calificat pentru semnătura electronică, stabilirea sancțiunilor aplicabile în cazul nerespectării dispozițiilor din regulament.

Datorită faptului că dispozițiile regulamentelor europene se aplică în mod direct și obligatoriu în toate elementele sale în ordinea juridică internă a statelor membre, prin proiect se stabilește și termenul, de la intrarea în vigoare a legii, în care urmează să fie actualizat Ordinul ministrului comunicațiilor și societății informaționale nr. 449/2017 privind procedura de acordare, suspendare și retragere a statutului de prestator de servicii de încredere calificat în conformitate cu Regulamentul (UE) nr.910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014, astfel încât să fie evitată apariția unor reglementări paralele.

4. Pentru redarea corectă a titlului actului juridic al Uniunii Europene, **titlul** proiectului trebuie reformulat, astfel:

„Lege pentru stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr.910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE, **precum și** de stabilire a modalităților de accesare a serviciilor publice on-line”.

5. La **art.1**, pentru uniformitate în redactare cu acte similare, propunem ca textul să debuteze, astfel: „Prezenta lege stabilește măsurile necesare de punere în aplicare, la nivel național, a Regulamentului...”.

Totodată, pentru un spor de rigoare normativă, este necesară indicarea numărului și datei Jurnalului Oficial în care a fost publicat Regulamentul. Pentru acest motiv, după titlul Regulamentului trebuie inserată sintagma „publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr.257 din 28 august 2014”.

6. La **art.2**, pentru corectitudinea informației juridice, după titlul Legii nr.287/2009 trebuie introdusă expresia „republicată, cu modificările ulterioare”.

7. La **art.4 alin.(2)**, pentru claritatea exprimării, sintagma „că respectivii prestatori de servicii de încredere calificați, precum și serviciile de încredere calificate pe care le prestează, îndeplinesc cerințele stabilite în Regulamentul (UE) nr.910/2014” trebuie înlocuită cu formularea „că **aceștia**, precum și serviciile de încredere calificate pe care le prestează, îndeplinesc cerințele **prevăzute** în Regulamentul (UE) nr.910/2014”. Observația este valabilă, în mod corespunzător, pentru toate situațiile similare.

La **alin.(4)**, este de analizat în ce măsură Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale poate fi autorizat să delege atribuțiile de supraveghere. Pe de altă parte, textul este incomplet, întrucât nu prevede care este actul prin care ar urma să se realizeze respectiva delegare.

8. La **art.5**, pentru rigoarea exprimării, expresia „cât și” trebuie înlocuită cu expresia „precum și”.

9. La **art.7 alin.(1) și (3)**, din considerente de redactare, expresia „în condițiile alineatelor (2) și (3)” se va reda sub forma „potrivit prevederilor alin.(2) și (3)”. Observația este valabilă, în mod corespunzător, pentru toate situațiile similare.

Pe de altă parte, la **alin.(3)**, este necesară reformularea expresiei finale „alineatele (2) sau (3) neîndeplinind această condiție”, întrucât nu normele juridice trebuie să îndeplinească condițiile referitoare la încheierea actului, așa cum rezultă din text.

10. La **art.8 alin.(3)**, pentru asigurarea unei corecte informări, trimiterea la Decizia (UE) nr.2015/1506 trebuie realizată, astfel: „Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/1506 a Comisiei din 8 septembrie 2015 de stabilire a specificațiilor referitoare la formatele

semnăturilor și sigiliilor electronice avansate care trebuie recunoscute de către organismele din sectorul public în temeiul articolului 27 alineatul (5) și al articolului 37 alineatul (5) din Regulamentul (UE) nr.910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă”.

11. La **art.12 alin.(2)**, semnalăm că nerespectarea obligației prevăzute la alin.(1) diferă de infracțiunea de divulgare a secretului profesional, prevăzută de art.227 din Codul penal, întrucât nu se prevede condiția ca divulgarea datelor sau informațiilor să fie de natură să aducă un prejudiciu unei persoane.

Dacă se are în vedere ca prin proiect să fie incriminată divulgarea informațiilor prevăzute la art.12 alin.(1) independent de condiția prevăzută la art.227 din Codul penal, alin.(2) al art.12 ar trebui să aibă ca obiect stabilirea unei infracțiuni de sine stătătoare, urmând ca pedeapsa să fie prevăzută în mod expres.

În situația în care se are în vedere pedepsirea faptei numai în condițiile art.227 din Codul penal, pentru rigoarea reglementării răspunderii penale, alin.(2) trebuie eliminat, întrucât incriminarea faptei este realizată deja prin dispozițiile Codului penal.

În acest context, apreciem că se impune și reanalizarea faptei stabilite drept contravenție la **art.37 lit.h)**, în ceea ce privește „dezvăluirea” către terți a datelor de creare a semnăturilor electronice, pentru evitarea unor suprapuneri între normele sancționatorii.

12. La **art.17 alin.(3) lit.d)**, expresia „articolul 8 din Regulamentul nr.910/2014” trebuie redată sub forma „art.8 din Regulamentul (UE) nr.910/2014”.

La **lit.e)**, pentru rigoarea reglementării, este necesar ca textul să prevadă în mod expres tipul actului prin care se adoptă respectivele norme minimale.

În plus, precizăm că norma din prima teză, prin care se stabilește termenul în care trebuie emise normele minimale, trebuie prevăzută în cuprinsul Capitolul IX.

Observația este valabilă și pentru **art.24 alin.(4)**, referitor la stabilirea conținutului și a structurii Registrului prestatorilor de servicii de încredere calificați, pentru **art.26 alin.(2)**, referitor la emiterea normelor tehnice și metodologice, precum și pentru norma din **teza finală a art.32 alin.(4)**, prin care se stabilește termenul în care trebuie aprobată respectiva metodologie.

Propunem, de aceea, introducerea, după art.39, a unui nou articol, art.40, cu următorul cuprins:

„**Art.40.** - (1) Normele minimale prevăzute la art.17 alin.(3) lit.e) se aprobă prin ... în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Conținutul și structura Registrului prevăzut la art.24 alin.(1) se aprobă prin ... în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Normele tehnice și metodologice prevăzute la art.26 alin.(2) se aprobă prin ... în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(4) Metodologia prevăzută la art.32 alin.(4) se aprobă prin ordin al Secretarului General al Guvernului, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi”.

Pe cale de consecință, actualul **art.40** va deveni art.41.

13. La **art.21**, pentru rigoarea exprimării, sugerăm ca sintagma „ca urmare a nerespectării Regulamentului (UE) nr.910/2014, respectiv a prezentei legi” să fie înlocuită cu expresia „ca urmare a nerespectării prevederilor Regulamentului (UE) nr.910/2014, respectiv a prevederilor prezentei legi”.

14. La **art.22 alin.(1) lit.d)**, pentru rigoare normativă, expresia „potrivit Regulamentului” trebuie înlocuită cu sintagma „potrivit prevederilor Regulamentului (UE) nr.910/2014”. Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru **art.22 alin.(2) lit.h)**, precum și pentru **art.28 alin.(1)**.

15. La **art.25**, pentru un spor de rigoare normativă, expresia „Registrul prevăzut la art.24 din prezenta lege” trebuie înlocuită cu sintagma „Registrul prevăzut la art.24 alin.(1)”.

16. Referitor la **Capitolul V**, semnalăm că acesta este alcătuit dintr-un singur articol, aspect nerecomandat de normele de tehnică legislativă.

17. La **art.32 alin.(5)**, întrucât expresia „legea națională specială”, este specifică actelor juridice ale Uniunii Europene, este necesară înlocuirea acesteia cu actul normativ intern avut în vedere.

Totodată, întrucât Regulamentul (UE) 2016/679 este la prima menționare în text, trebuie redat titlul acestuia, respectiv: „al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare

a Directivei 95/46/CE”.

18. Pentru un spor de precizie normativă, având în vedere obiectul de reglementare al art.33 - 35, **titlul Capitolului VII** ar trebui completat, în final, cu expresia „în cazul autorităților sau instituțiilor publice”.

19. La **art.33**, pentru rigoarea exprimării, textul trebuie reformulat, astfel:

„**Art.33.** - Condițiile de păstrare a documentelor interne în format electronic se stabilesc prin ordin al conducătorului autorității sau instituției publice”.

20. La **art.35**, pentru concizia exprimării, sintagma „prevăzute la alineatul (1) ale articolului 34” trebuie redată sub forma „prevăzute la art.34 alin.(1)”.

21. La **partea introductivă a art.37**, întrucât limita maximă a amenzii contravenționale depășește limita maximă generală, expresia „se sancționează” trebuie înlocuită cu sintagma „se sancționează, prin derogare de la dispozițiile art.8 alin.(2) lit.a) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare”.

22. La **art.37 lit.e)**, pentru asigurarea caracterului previzibil al normei, este necesar ca expresia „în condițiile prezentei legi” să fie înlocuită cu o dispoziție de trimitere la prevederile care stabilesc respectivele condiții.

Pentru același motiv, **lit.j)** trebuie să cuprindă o trimitere la normele care stabilesc cazurile în care suspendarea sau revocarea certificatelor este obligatorie.

23. La **art.38 alin.(2)**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, textul trebuie să debuteze cu expresia „Prin **derogare** de la prevederile”.

Pe de altă parte, din text trebuie eliminată trimiterea la dispozițiile art.22 alin.(2) din Legea nr.203/2018, întrucât acestea nu au incidență în acest caz.

24. La **art.39 alin.(1)**, pentru corectitudinea informației juridice, expresia „cu modificările ulterioare” trebuie eliminată.

La **alin.(2)**, propunem reformularea textului, astfel:

„**(2)** În cuprinsul actelor normative, orice referire la Legea nr.455/2001 privind semnătura electronică se consideră făcută la Regulamentul (UE) nr.910/2014 și la prezenta lege.”

La **alin.(3)**, textul trebuie să debuteze cu expresia „Ordinul ministrului comunicațiilor și societății informaționale”, iar în finalul acestuia, expresia „intrarea în vigoare a legii” trebuie înlocuită cu sintagma „intrarea în vigoare a prezentei legi”.

25. La actualul **art.40**, semnalăm că precizarea privind intrarea în vigoare a legii la 3 zile de la publicare, este superfluă, având în vedere dispozițiile art.78 din Constituție.

Pe de altă parte, semnalăm că normele de tehnică legislativă nu reglementează, ca eveniment legislativ, „punerea în aplicare” a unui act normativ. De altfel, „punerea în aplicare” a actelor normative se realizează, de către entitățile competente, de la intrarea în vigoare și până la ieșirea din vigoare a respectivelor acte. Propunem, de aceea, eliminarea din text a expresiei „și se pune în aplicare în 30 de zile de la data intrării ei în vigoare”.

PREȘEDINTE
dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 32/17.01.2019

L. nr. 455/2001

M. Of. nr. 429/31 iul. 2001

Lege privind semnătura electronică

¹ republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 316/30 apr. 2014

Lege privind semnătura electronică

32.

O. nr. 449/2017

M. Of. nr. 459/20 iun. 2017

Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale

M.C.S.I.

Ordin privind procedura de acordare, suspendare și retragere a statutului de prestator de servicii de încredere calificat în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014

1 completat prin O. nr. 514/2017 M. Of. nr. 520/5 iul. 2017

Ordin pentru completarea Ordinului ministrului comunicațiilor și societății informaționale nr. 449/2017 privind procedura de acordare, suspendare și retragere a statutului de prestator de servicii de încredere calificat în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014

Lege privind Codul civil

(v. D.I.C.C.J. nr. 4/2013 - M. Of. nr. 226/19 apr. 2013 (art. 396 - 404); D.I.C.C.J. nr. 1/2014 - M. Of. nr. 283/17 apr. 2014; D.I.C.C.J. nr. 2/2014 - M. Of. nr. 411/3 iun. 2014; D.Z.I.C.C.J. nr. 12/2015 - M. Of. nr. 678/7 sep. 2015 (art. 1279 alin. (3) teza I și art. 1669 alin. (1))

- 1 republicare cu renumerotare M. Of. nr. 505/15 iul. 2011
Lege privind Codul civil
- 2 modificări prin L. nr. 60/2012 M. Of. nr. 255/17 apr. 2012 *modifică art. 658*
Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2011 pentru reglementarea unor măsuri necesare intrării în vigoare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil
- 3 rectificare RECTIFICARE M. Of. nr. 246/29 apr. 2013 *rectifică art. 297 alin. (2) teza a doua*
- 4 modificări prin L. nr. 138/2014 M. Of. nr. 753/16 oct. 2014 *modifică art. 1112, art. 2445 alin. (1), art. 2504 alin. (1)*
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe
- 5 modificări prin O.U.G. nr. 1/2016 M. Of. nr. 85/4 feb. 2016 *modifică art. 2445 alin. (1)*
Ordonanță de urgență pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și a unor acte normative conexe
aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 17/2017 M. Of. nr. 196/21 mar. 2017
- 6 modificări prin L. nr. 17/2017 M. Of. nr. 196/21 mar. 2017 *modifică art. 2445 alin. (1)*
Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2016 pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și a unor acte normative conexe
- 7 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 534/2018 M. Of. nr. 842/3 oct. 2018 *art. 277 alin. (2) și (4) sunt constituționale în măsura în care permit acordarea dreptului de ședere pe teritoriul statului român, în condițiile stipulate de dreptul european, soților- cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene și/sau cetățeni ai statelor terțe - din căsătoriile dintre persoane de același sex, încheiate sau contractate într-un stat membru al Uniunii Europene*
Decizia nr. 534 din 18 iulie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 277 alin. (2) și (4) din Codul civil

L. nr. 203/2018

M. Of. nr. 647/25 iul. 2018

Lege privind măsuri de eficientizare a achitării amenzilor contravenționale

La data intrării în vigoare a prezentei legi, dispozițiile din actele normative în vigoare care stabilesc achitarea a jumătate din minimul amenzii contravenționale, într-un termen mai mic decât cel prevăzut la art. 28 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

1 promulgată prin D. nr. 595/2018

M. Of. nr. 647/25 iul. 2018

Decret pentru promulgarea Legii privind măsuri de
eficientizare a achitării amenzilor contravenționale